

**САВЕЗ САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА
ГРАДА НОВОГ САДА И ОПШТИНА
Булевар Михајла Пупина 24, 21000 Нови Сад**
021/557-777; 021/456-290
info@sssns.com www.sssns.com
ПИБ: 101890711 Матични бр: 08034192
Текући рачун: 325-9500600062103-78 OTP Banka Srbija a.d. Novi Sad

Број: 01/305
Датум: 31.12.2021

У складу са чланом 48. став 2. и 3. Закона о родној равноправности („Сл.гласник РС“, бр.52/2021), председник Савеза самосталних синдиката града Новог Сада и општина, Нови Сад, Ул.Булевар Михајла Пупина бр.24, МБ:08034192, ПИБ:101890711, доноси

**ПЛАН ДЕЛОВАЊА
са посебним мерама за подстицање и унапређивање родне равноправности
и уравнотежене заступљености полова**

Овим планом предвиђају се посебне мере за подстицање и унапређење родне равноправности и уравнотежене заступљености полова у органима Савеза самосталних синдиката града Новог Сада и општина и обезбеђивање активног учешћа мање заступљеног пола у саставу и раду тих органа.

Планом се такође дефинишу основни појмови родне равноправности, одређујују родне политике, као и обавезе синдиката као социјалног партнера.

ОПШТИ ИНСТИТУТИ

Савез самосталних синдиката града Новог Сада и општина проглашава право на слободно приступање у чланство у синдиката и активно учешће у раду синдиката и раду њихових органа, укључујући и погодности које се остварују без било ког вида дискриминације на основу пола, односно рода.

Савез самосталних синдиката града Новог Сада и општина ће у складу са законом на сваке четири године доносити план деловања који садржи посебне мере за подстицање и унапређивање родне равноправности и уравнотежене заступљености полова у својим органима и обезбеђивати активно учешће мање заступљеног пола у саставу и раду тих органа.

Родна равноправност подразумева једнака права, одговорности и могућности, равномерно учешће и уравнотежену заступљеност жена и мушкираца у свим областима друштвеног живота, једнаке могућности за остваривање права и слобода, коришћење личних знања и способности за лични развој и развој друштва, као и остваривање једнаке користи од резултата рада, уз уважавање биолошких, друштвених и културолошких формираних разлика између мушкираца и жена и различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкираца приликом доношења јавних и других политика и одлучувања о правима, обавезама и на закону заснованим одредбама, као и уставним одредбама.

Дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода, јесте свако неоправдано разликовање, неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), на отворен или прикривен начин, у односу на лица или групе лица, као и чланове њихових породица или њима блиска лица, засновано на полу, полним карактеристикама, односно роду у: политичкој, образовној, медијској и економској области; области запошљавања, занимања и рада, самозапошљавања, заштите потрошача (робе и услуге); здравственом осигурању и заштити; социјалном осигурању и заштити, у браку и породичним односима; области безбедности; екологији; области културе; спорту и рекреацији; као и у области јавног оглашавања и другим областима друштвеног живота.

Непосредна дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода, постоји ако се лице или група лица, због њиховог пола, полних карактеристика, односно рода, у истој или сличној ситуацији, било којим актом, радњом или пропуштањем, стављају или су стављени у неповољнији положај, или би могли бити стављени у неповољнији положај.

Посредна дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода, постоји ако, на изглед неутрална одредба, критеријум или пракса, лице или групу лица, ставља или би могла ставити, због њиховог пола, полних карактеристика, односно рода, у неповољан положај у поређењу са другим лицима у истој или сличној ситуацији, осим ако је то објективно оправдано законитим циљем, а средства за постизање тог циља су примерена и нужна.

Дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода постоји ако се према лицу или групи лица неоправдано поступа неповољније него што се поступа или би се поступало према другима, искључиво или углавном због тога што су тражили, односно намеравају да траже заштиту од дискриминације на основу пола, односно рода, или због тога што су понудили или намеравају да понуде доказе о дискриминаторском поступању.

Дискриминацијом на основу пола, полних карактеристика, односно рода, сматра се и узнемирање, понижавајуће поступање, претње и условљавање, сексуално узнемирање и сексуално уцењивање, родно заснован говор мржње, насиље засновано на полу, полним карактеристикама, односно роду или промени пола, насиље према женама, неједнако поступање на основу трудноће, породиљског одсуства, одсуства ради неге детета, одсуства ради посебне неге детета у својству очинства и материнства (родитељства), усвојења, хранитељства, старатељства и подстицање на дискриминацију као и сваки неповољнији третман који лице има због одбијања или трпљења таквог понашања.

Дискриминација лица по основу два или више личних својстава без обзира на то да ли се утицај поједних личних својстава може разграничити је вишеструка дискриминација или се не може разграничити (интерсексијска дискриминација).

Не сматрају се дискриминацијом на основу пола, полних карактеристика, односно рода, мере за заштиту материњства и очинства (родитељства), усвојења, хранитељства, старатељства, као и заштита на раду запослених различитог пола, у складу са прописима којима се уређују радни односи и безбедност и здравље на раду, посебне мере уведене ради постизања пуне родне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају на основу свог пола, полних карактеристика, односно рода.

Не сматрају се дискриминацијом на основу пола, полних карактеристика, односно рода, посебне мере донете ради отклањања и спречавања неједнаког положаја жена и мушкараца и остваривања једнаких могућности за жене и мушкарце.

Судска заштита лица и групе лица која су изложена дискриминацији на основу пола, полних карактеристика, односно рода остварује се у складу са законом којим се уређује забрана дискриминације.

Политика једнаких могућности подразумева:

- 1) равноправно учешће жена и мушкараца у свим фазама планирања, припреме, доношења и спровођења одлука које утичу на положај жена;
- 2) узимање у обзир различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца приликом доношења јавних и других политика и одлучивања о правима, обавезама и на закону заснованим интересима;
- 3) предузимање мера којима се обезбеђује једнака полазна тачка за остваривање принципа једнаких могућности за лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају по основу пола, полних карактеристика, односно рода, посебно припадника осетљивих друштвених група.

Као један од приоритета у организационом смислу, у функцији јачања синдикалне инфраструктуре, потребно је увек подстицати и унапређивати равномерну заступљеност жена и мушкараца у органима Савеза.

Равномерна заступљеност жена и мушкараца у органима Савеза претпоставља да постоје једнаке могућности за оба пола да допринесу напретку Савеза, као и да имају идентичне могућности да уживају све користи и бенефиције које им Савез омогућава.

Забрањено је узнемирање, сексуално узнемирање и сексуално уцењивање приликом обављања функције члана у органу, на основу пола односно рода.

Синдикат је дужан да члана органа по повратку са одсуства са рада због трудноће, породиљског одсуства, одсуства ради неге детета, одсуства ради посебне неге детета, усвојења, хранитељства, старатељства, врати на исту функцију у органу синдиката.

Одсуствовање са обављања функције члана у органу синдиката због трудноће, породиљског одсуства, одсуства ради неге детета и одсуства ради посебне неге детета, односно очинства и материнства (родитељства), усвојења, хранитељства, старатељства, не може бити разлог за ускраћивање права на стручно усавршавање и додатно образовање.

Свако лице које обавља функцију у органу синдиката или се налази у радном односу у синдикату дужно је да пријави сваки вид насиља заснован на полу, односно роду и насиља према женама у приватној и јавној сфери.

Синдикат је дужан да без одлагања надлежној полицијској управи или јавном тужилаштву пријави сваки облик насиља из претходног става за које сазна у обављању своје делатности.

Синдикат је као социјални партнери дужан да приликом образовања одбора за преговоре са послодавцима, у складу са прописима којима се уређују радни односи, обезбеди женама и мушкарцима једнаке могућности за учешће у одборима за преговоре, као и да у случају осетно неуравнотежене заступљености полова предузиме одговарајуће посебне мере.

Синдикат ће при колективном преговарању радити на обезбеђивању родне равноправности у погледу:

- 1) услова за приступ запошљавању, самозапошљавању или обављању занимања, укључујући критеријуме и услове за избор кандидата за послове у оквиру професионалне хијерархије;
- 2) услова рада, укључујући плату и другу накнаду за рад једнаке вредности;
- 3) напредовања на послу, односно приступа праву на стручно усавршавање, стручно оспособљавање и додатно образовање;
- 4) усклађивања приватног и професионалног живота, нарочито у вези са трудноћом, породиљским одсуством, одсуством ради неге детета и одсуством ради посебне неге детета, односно очинства и материнства (родитељства), усвојења, хранитељства, старатељства;
- 5) спречавања узнемирања на основу пола и сексуалног узнемирања на радном месту, приликом запошљавања, стручног усавршавања и напредовања;
- 6) спровођења мера за спречавање дискриминације на основу пола, односно рода;

- 7) праћења праксе на радном месту;
- 8) праћења колективних уговора, кодекса понашања;
- 9) подстицања истраживања или размене искуства и примера добре праксе;
- 10) увођења флексибилног радног времена ради олакшаног усклађивања приватног и професионалног живота;
- 11) закључивања споразума на одговарајућем нивоу, у којима се утврђују правила борбе против дискриминације у областима које су у делокругу колективног преговарања.

ПОСЕБНЕ МЕРЕ

Посебне мере за остваривање и унапређивање родне равноправности су активности, мере, критеријуми и праксе у складу са начелом једнаких могућности којима се обезбеђује равноправно учешће и заступљеност жена и мушкараца, посебно припадника осетљивих друштвених група, у свим сферама друштвеног живота и једнаке могућности за остваривање права и слобода.

Приликом одређивања посебних мера морају се уважавати различити интереси, потребе и приоритети жена и мушкараца, а посебним мерама мора се обезбедити:

- 1) право жена и мушкараца на информисаност и једнаку доступност политикама, програмима и услугама;
- 2) примена уродњавања и родно одговорног буџетирања у поступку планирања, управљања и спровођења планова, пројекта и политика;
- 3) промовисање једнаких могућности у управљању људским ресурсима;
- 4) уравнотежена заступљеност полова у органима синдиката;
- 5) уравнотежена заступљеност полова у свакој фази формулисања и спровођења политика родне равноправности;
- 6) употреба родно сензитивног језика како би се утицало на уклањање родних стереотипа при остваривању права и обавеза жена и мушкараца;
- 7) прикупљање релевантних података разврстаних по полу и њихово достављање надлежним институцијама.

Посебне мере примењују се док се не постигне циљ због којег су прописане.

Врсте посебних мера су:

- 1) мере које се одређују и спроводе у случајевима осетно неуравнотежене заступљености полова;
- 2) подстицајне мере, којима се дају посебне погодности или уводе посебни подстицаји у циљу унапређења положаја и обезбеђивања једнаких могућности за жене и мушкарце;
- 3) програмске мере, којима се операционализују програми за остваривање и унапређење родне равноправности.

ПЛАН МЕРА

Назив и седиште	Савез самосталних синдиката града Новог Сада и општинама Нови Сад, Булевар Михајла Пупина бр.24
ПИБ	101890711
Матични број	08034192

УКУПАН БРОЈ ЧЛАНОВА ОРГАНА РАЗВРСТАН ПО ПОЛНОЈ СТРУКТУРИ (Градско веће СЦС НС, Надзорни и Статутарни одбор)

Мушкирци	16
Жене	16
Укупно	32

Органи синдиката према полној структури чланова

Орган синдиката	Мушкирци	Жене	Укупно
Градско веће	15	7	22
Председништво (састављено од чланова Градског већа)	4	1	5
Председник (члан Градског већа и Председништва)	1	/	1
Секретар (члан Градског већа и Председништва)	1	/	1
Статутарни одбор	1	4	5
Надзорни одбор	/	5	5

Укупан број чланова органа синдиката упућених на стручно усавршавање или едукацију током 2021. године, према полној структури

Број чланова органа синдиката упућених на стручно усавршавање или едукацију		
Мушкирци	97	39,11%
Жене	151	60,89%
Укупно	248	

Број жена на породиљском одсуству, као и враћених на функцију, током 2021. године

Број жена на породиљском одсуству	
Одобрено породиљско одсуство	1
Враћене на функцију по окончаном породиљском одсуству	1
Престала функција по окончању породиљског одсуства	/

МЕРЕ И ПРОЦЕДУРЕ

Сви чланови Савеза самосталног синдиката града Новог Сада и општина и жене и мушкирци, имају једнаке шансе да учествују у раду органа Савеза. Право члана да буде биран у органе Савеза је исто за оба пола, те се по овом основу не прави никаква разлика. Чланови сваког органа могу подједнако бити и мушкирци и жене.

У складу са наведеним охрабрују се чланови синдиката, припадници оба пола, да учествују у раду самосталног синдиката. Сви органи Савеза су дужни да једнакост полове и родну равноправност пропагирају увек и свуда. У том смислу органи Савеза су дужни да:

- Развијају активну политику једнаких могућности оба пола у свим областима синдикалног рада;
- Подстичу мање заступљени пол да узима веће учешће у раду синдиката и то како у самом Савезу, тако и на нивоу синдикалних организација;

- Спречавају прављење разлике по полу приликом кандидовања за било коју функцију или чланство у органу Савеза.

Такође, као мере и процедуре које омогућавају отклањање или ублажавање неравномерне заступљености полова у органима синдиката, планирају се и следеће:

- Приликом попуњавања слободних места у органима синдиката предност у избору имају припадници мање заступљеног пола;

- Планирање, односно реализација додатне обуке, семинара, тренинга и сличних видова едукације за све чланове органа синдиката, ради стручног усавршавања припадника мање заступљеног пола и помоћи припадницима више заступљеног пола да прихвате одређене обрасце понашања који се од њих очекују, а који афирмишу равноправност. Очекује се да ће се на овај начин подићи свест о потреби успостављања равноправности полова;

- Креирање мера које обезбеђују усклађивање синдикалних обавеза и породичног живота. Преговори са послодавцима у циљу обезбеђивања услова за стварање баланса између пословних и породичних обавеза, као и омогућавање члановима органа синдиката да учествују у извршавању синдикалних обавеза, кроз унапређивање одредби Колективних уговора.

- Едукативне кампање и активности које подижу свест о равноправности полова у свим сферама живота, а све у циљу препознавања проблема и препознавања примене добрих пракси;

- Кроз синдикално деловање и организовање треба омогућити једнаке шансе и могућности женама и мушкарцима у синдикалном деловању, као актера који учествују у синдикалном животу и кроз активно учешће грађанки као активискиња у одлучивању у заштити људских и синдикалних слобода и права.

Лице одговорно за реализацију: Владимир Гвозденовић, председник ССС града Новог Сада и општина,

Извршиоци посебних мера за унапређење родне равноправности: Владимир Гвозденовић, председник ССС града Новог Сада и општина, Миливоје Војиновић, секретар ССС града Новог Сада и општина, Олга Пешић, члан Председништва, Славко Ђаковић, члан Председништва и Владимир Плавшић, члан Председништва.

Рок у којем ће се мере реализовати, тј почети да се примењује утврђена процедура: реализација мера је у току и спроводиће се у континуитету у периоду 2022-2025. године.

Овај План деловања се објављује на инернет страници Савеза у року од пет дана од дана доношења.

